\mathbf{M} αθηματική $\mathbf{\Sigma}$ τατιστική \mathbf{E} ργασία $\mathbf{10}$

Παρασκευή Πότση 1112 2016 00180 Γεωργία Μανώλαινα 1112 2016 00128

Φεβρουάριος 2021

Contents

1	Υπολογισμοί για την H_0	2
2	Υπολογισμοί για την H_1	4
3	Λόγος Πιθανοφάνειας & Ακρίβεια	5
4	Η ελπίδα πεθαίνει πάντα τελευταία	6

Εισαγωγή

Θα ακολουθήσει ένας έλεγχος λόγου πιθανοφάνειας με σκοπό την διαλεύκανση της υπόθεσης ενοχής ή αθώωσης του Μπάμπη από το Μαθηματικό. Οι δύο υποθέσεις που θα μελετηθούν είναι:

- H_0 : το dna που ταυτοποιήθηκε θα μπορούσε να είναι οποιουδήποτε άλλου
- H₁: το dna που ταυτοποιήθηκε είναι του Μπάμπη

Μια γενική ιδέα για τον έλεγχο είναι η εξής:

Αν το dna προς συζήτηση εμφανίζεται συχνά στον πληθυσμό, τότε το ταυτοποιημένο dna της σκηνής του εγκλήματος θα μπορούσε να προέλθει από οποιονδήποτε άλλο. Αν δεν εμφανίζεται συχνά, ενώ ταιριάζει με το dna του ύποπτου, 1 είναι λιγότερο πιθανό ο ύποπτος να μην είναι ο ένοχος, και να είναι απλά μία σύμπτωση.

 $^{^{1}}$ εδώ το ταίριασμα είναι η πιθανότητα να προχύπτει από τους γονείς

Υπολογισμοί για την H_0

Από τη βάση δεδομένων data που μας παρέχεται θα εκτιμηθεί η συχνότητα εμφάνισης του κάθε γονότυπου σε καθένα από τα 5 γονίδια (loci) ενδιαφέροντος G_1,G_2,G_3,G_4,G_5 .

Έχουν υπολογιστεί ξεχωριστά οι συχνότητες εμφάνισης p_{ij} των ομόζυγων γονότυπων τύπου (j,j) για κάθε γονίδιο G_i , όπου j το αντίστοιχο αλληλόμορφο γονίδιο. Για τα $G_1,G_2:j\in\{1,2\}$ γιατί υπάρχουν μόνο δύο δυνατά αλληλόμορφα, ενώ για τα $G_3,G_4,G_5:j\in\{1,2,3\}$ γιατί αντίστοιχα υπάρχουν τρία αλληλόμορφα.

Επιπλέον έχουν υπολογιστεί και οι συχνότητες εμφάνισης των ετερόζυγων γονότυπων p_{ijk} όπου $i\in\{1,2,3,4,5\}$ δηλώνει το γονίδιο που βρίσκεται, ενώ οι συνδυασμοί των αλληλόμορφων είναι οι εξής:

$$(j,k) \in \begin{cases} \{1,2\} \times \{1,2\}, & i = 1,2\\ \{1,2,3\} \times \{1,2,3\}, & i = 3,4,5 \end{cases}$$

Η συχνότητα εμφάνισης του dna που ταυτοποιήθηκε στο εργαστήριο, θα προκύψει από το γινόμενο των συχνοτήτων εμφάνισης του κάθε γονιδίου, αφόυ τα $5\ loci$ είναι ανεξάρτητα.

Από τα δεδομένα μας δίνεται ότι ο γονότυπος του dna είναι:

G_1	G_2	G_3	G_4	G_5
11	22	22	11	33

και με χρήση του περιβάλλοντος της R προέχυψαν τα εξής αποτελέσματα:

p_{11}	p_{22}	p_{32}	p_{41}	p_{53}
0.6393	0.4965	0.0395	0.2477	0.2472

Table 1.1: Συχνότητες εμφάνισης κάθε γονιδίου στα data

Συμπεραίνουμε ότι η ζητούμενη συχνότητα είναι: $L_0 = 0.000767707$

Υπολογισμοί για την H_1

Κάθε γονίδιο διαμορφώνεται από το συνδυασμό δύο αλληλόμορφων που προέρχονται από τους γονείς, το ένα από τη μητέρα και το άλλο από τον πατέρα. Από τα δύο αλληλόμορφα της μητέρας, ο απόγονος κληρονομεί το ένα, με πιθανότητα $\frac{1}{2}$. Ομοίως και από τον πατέρα.

Εφόσον λοιπόν έχουμε το dna των γονιών του Μπάμπη, υπολογίζουμε την πιθανότητα ο Μπάμπης να έχει γονότυπο στα $5\ loci$ ίδιο με αυτό που ταυτοποιήθηκε στο χώρο του εγκλήματος.

Για παράδειγμα, για το G_4 ο πατέρας είναι [1|1] και η μητέρα [1|2]. Εφόσον "θέλουμε" ο Μπάμπης να είναι [1|1], ο μόνος τρόπος είναι να κληρονομήσει το πρώτο 1 από τον πατέρα (με πιθανότητα 1) και το δεύτερο 1 από την μητέρα (με πιθανότητα $\frac{1}{2}$). Άρα η πιθανότητα το $G_4 = [1|1]$ είναι $1 \cdot \frac{1}{2} = \frac{1}{2}$

Με πολλαπλασιασμό των πιθανοτήτων για κάθε γονίδιο, αφού είναι ανεξάρτητα, συμπεραίνουμε ότι η ζητούμενη πιθανοφάνεια είναι: $L_1=0.0078125$

Λόγος Πιθανοφάνειας & Ακρίβεια

Έχοντας υπολογίσει τις πιθανοφάνειες που αντιστοιχούν στις υποθέσεις μας μπορούμε να υπολογίσουμε και τον λόγο τους.

 Ω ς φίλοι του Μπάμπη αυτό που θα θέλαμε να δούμε είναι ο λόγος $\frac{L_0}{L_1} > C$. Αυτό θα σήμαινε ότι το ενδεχόμενο το ταυτοποιημένο dna να είναι οποιουδήποτε άλλου είναι πιο πιθανό από το να είναι του Μπάμπη, γεγονός που ενισχύει την υπεράσπιση του Μπάμπη.

Ο λόγος που υπολογίζουμε είναι: $\frac{L_1}{L_0} = 10.17641$

Σύμφωνα και με τον επίσημο Ευρωπαϊκό Οδηγό Εγκληματολογικών Αποτελεσμάτων, οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι τα στοιχεία που έχουμε στα χέρια μας 1 είναι πιο πιθανά στην περίπτωση που η υπόθεση 1 που αντιστοιχεί στον αριθμητή είναι αληθής, παρά αυτή που αντιστοιχεί στον παρανομαστή, δηλαδή στην περίπτωση που το ταυτοποιημένο 1 0 ανήκει στον 1 1 Μπάμπη.

Είναι μάλιστα ένας λόγος της τάξεως του 10, δηλαδή παρέχει μέτρια υποστήριξη για την H_1 .

Μήπως λόγω της μέτριας στήριξης της H_1 έχουμε ελπίδες να υπερασπιστούμε εν τέλει τον φίλο μας Μπάμπη;

 $^{^1}$ ταυτοποιημένο dna

Η ελπίδα πεθαίνει πάντα τελευταία

Για να στηρίξουμε περισσότερο τα ευρήματά μας, αποφασίσαμε να δημιουργήσουμε μερικά ακόμα (10000000) τυχαία δείγματα dna (rdata) για τα 5 γονίδια που μας ενδιαφέρουν με τις συχνότητες που είχαμε βρει στο 1.1.

Επαναλάβαμε τη διαδικασία παραγωγής τυχαίου δείγματος 5 φορές, ώστε να υπολογίσουμε 5 νέες πιθανοφάνειες (new_freq) , δηλαδή συχνότητες εμφάνισης του ταυτοποιημένου dna.

Τέλος, από κάθε πιθανοφάνεια υπολογίσαμε και έναν νέο λόγο πιθανοφάνειας δημιουργώντας το διάνυσμα new_LR .

Τα αποτελέσματα που παίρνουμε δίνονται στον παρακάτω πίνακα:

LR_1	LR_2	LR_3	LR_4	LR_5
129.9917	119.8236	127.0325	134.0051	127.2394

Table 4.1: Λόγοι Πιθανοφάνειας από τα νέα δεδομένα

Παρατηρούμε ότι με τα νέα περισσότερα δεδομένα οι λόγοι είναι της τάξης του 100, και μάλιστα σε τιμές 120-130.

Σύμφωνα με το Οδηγό Εγκληματολογικών Αποτελεσμάτων, όχι μόνο δεν υπερισχύει η H_0 , αλλά η H_1 στηρίζεται ακόμη πιο ισχυρά.

Συμπέρασμα: Έχουμε ενδείξεις ότι το ταυτοποιημένο dna είναι πιο πιθανό να ανήκει στον \overline{M} πάμπη \overline{M} από ότι είναι να προέρχεται από οποιονδήποτε άλλο.

¹ Μαλλον εν τέλει έχρυβε έναν Μπάμπη Σουγιά